

قصه‌گویی و آموزش مفاهیم شهروندی در کودکان

احمد نادانی

کارشناس ارشد آموزش و پرورش پیش از دبستان

کلید واژه‌ها: قصه‌گویی، آموزش، مفاهیم شهروندی

چکیده

قصه و قصه‌گویی امروزه علاوه بر روشی برای سرگرمی و تفریح، شیوه‌ای برای آموزش و یادگیری کودکان است و از آن در کلاس‌های آموزشی و اتاق‌های بازی و خواب کودکان استفاده می‌شود. از آنجا که استفاده از این شیوه آموزشی یعنی قصه‌گویی، برای کودکان لذتبخش و جویبار است، انجمن ملی روانشناسان از آن به عنوان شیوه‌ای آموزشی مناسب برای یادگیری مفاهیم گوناگونی در رابطه با کودکان استفاده کرد.

هدف پژوهش حاضر، بررسی تأثیر قصه‌گویی بر آموزش مفاهیم شهروندی کودکان ۶ ساله (پیش دبستانی) است. روش انجام پژوهش، نیمه تجربی و طرح آن به صورت، «پیش از من» و «پس از من» یا دو گروه آزمایش و دو گروه کنترل (گواه) است. جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل کلیه کودکان ۶ ساله‌ی پیش‌دبستانی شهر مشهد است که از مجموع ۱۳۴۲۹ نفر در قالب ۲۵۰ کلاس پیش‌دبستانی، ۴ کلاس انتخاب شده که ۲ کلاس از منطقه‌ی ۱ و ۲ کلاس از منطقه‌ی ۲ کم‌تریر حوردار، به صورت نمونه‌گیری حتمی چند مرحله‌ای برگزیده شد. در این تحقیق، چون

واحد نمونه‌گیری کلاس است تعداد نمونه‌های هر کلاس (۸ نفر) در مجموع ۵۶ نفر به عنوان نمونه هستند برای اجرای پژوهش از آزمون «تحقیق ساختاری» مفاهیم شهروندی استفاده شده که روایی آن به تأیید استاد راهنما، مشاور و کارشناسان رسید و پایایی آن، با روش بازآزمایی ۲۸۸- به دست آمد. از گروه‌های آزمایش و کنترل، آزمونی «مفاهیم شهروندی کودکان»، پیش از منی به عمل آمد؛ سپس «معیار مستقل» که شامل ۱۶ قصه بود و بر ۶ مفهومی «مفاهیم شهروندی» تأکید داشت، به مدت سه هفته توسط پژوهشگر بر روی گروه‌های آزمایش اجرا شد و گروه کنترل از نمود چینی عملی «مجموعه‌نگار» دانشمند، سپس مجدداً از دو گروه آزمایش و کنترل، آزمونی «مفاهیم شهروندی کودکان»، پس از منی گرفته شد. بعد از جمع‌آوری داده‌ها، از شاخص‌های توصیفی و در بخش انار استنباطی، از آزمونی تحلیل واریانس چندمعیاره و از منی تحلیل کواریانس استفاده شد و نتایج به دست آمده از پژوهش بینگروهی آن است که قصه‌گویی بر آموزش مفاهیم شهروندی کودکان ۶ ساله‌ی (پیش‌دبستانی) تأثیر مثبت داشته است.

تحقیق حاضر به راهنمایی دکتر فرخنده سعیدی و مشاوره‌ی آقای دکتر یحیی، با اجرا انجام پذیرفته است.

